ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4580 — 10/23 ՄԱՐՏ 1901 — ՇԱԲԱԹ — 3 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1318 — ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4580

در علیه ده غلطه ده (آره‌ویك) غزه‌تسی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les bureaux sont rue de la Direction du Journal "AREVELK„ Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որեւէ զրութիւն պէտք է ուղղել ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 փարա

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական եւ Քաղաքական

20 փարա

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պարոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	Ղրշ
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆրանկ
» » » » վեցամսեայ	20	»

Պրոմի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 գրուշի փուլը 100 գրուշի հաշուով։

Ծերակալ բարեսարի ծախքը բռնմնոգոյց կը վճարուի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ազգակի խմբագրատուն։

ԱԶ ՈՒ ԶԱԽ

ԵՐԻՆ ԵՒ ԱՀՍՍՕՐ

«Անառակ» տիտղոսը, — տիտղոս մը սակայն՝ որուն պատուաբեր հանգամանքը չպիտի ուզէի երաշխաւորել, — չեմ գիտեր թէ առաջին անգամ որո՞ւ կողմէ և որո՞ւ համար դործածուած է, բայց վըստահ եմ որ եթէ երբեք մեր ուսուցիչներուն վիճակուէր այդ տիտղոսը գործածելու առաջնութիւնը, հաբիւրը հարիւր իրենց աշակերտներուն կոնային պիտի կպցնէին զայն։ Առիթը ունեցա՞ք էք այդ մասին անոնց խօսակցութեան ներկայ դտնուելու. մտքերնիդ կը ցցուեցնեն քանի մը վայրկեանի մէջ, այնչա՛փ շատ բաներ կը պատմեն իրենց աշակերտներուն վրայ։ Եթէ առիթը ունեցած էք, ան ատեն պէտք չունիք հոս շարուած տեսնելու բոլոր այն բառերը՝ որոնցմով խեղճ դպրոցականները կ'օրականին իրենց ուսուցիչներուն կողմէ, իսկ եթէ երբեք չէք ունեցած ատանկ առիթ մը, կը յանձնարարեմ որ չփորձուիք ձեռք ձգելու, որովհետեւ քիչ մը շատ կը զղջաք վերջէն։

Այս օրերս օձիքս ձեռք ձգեց անոնցմէ մէկը, կարծեմ նոր մը ասպարէզին մէջ, և ամբողջ ժամ մը բան չմնաց որ չպատմէ. ըսաւ թէ իր բոլոր աշակերտներն ալ անառակ են, թէ կարգապահութիւն ըսուածը չեն գիտեր բնաւ, թէ չեն յարգեր իրենց ուսուցիչները, թէ շատախօս են, թէ սակաւախօս են, թէ սանկ են, թէ նանկ, վերջապէս անհանդուրժ, ահագին թու�մ մը՝ որուն վերջը թեթեւս բնաւ չգար, եթէ երբեք խօսակցիս քիթը խնդելէն օգտուելով կամացուկ մը կծիկը չդնէի։

Իմ մասիս, չիտակը պիտի փորձուէի իրաւունք տալ իրեն, եթէ երբեք կարենար ինձի ապացուցանել թէ դոնէ ինք իր աշակերտութեան շրջանը ժամանակաւ կրցած է անցընել առանց բնաւ անառակ ըլլալու, և ճիշտ այն կերպով զոր այսօր կը պահանջէ իր աշակերտներէն։ Զուշեցի սակայն հետաքրքրուիլ, որովհետեւ վըստահ էի թէ չպիտի կրնար այդ բանը ապացուցանել։ ո՞վ արդէն իր դպրոցականի շրջանը անցուցած է երկնային հրեշտակի մը անմեղութեամբ. ո՞վ քիչ մը անառակ չէ եղած դպրոցին մէջ։ տարբերին պահանջն է ատիկա, և, չպիտի քաջուքմ ըսեմ, մինակ ապուշներն են որ կրցած են անկէ խուսափիլ, և ասիկա, շատ դիւրըմբռնելի պատճառով մը։

Այս պայմաններուն մէջ ընդհանրապէս չպիտի ուզեմ իրաւունքի կողմ մը հանել բոլոր այն ուսուցիչներուն՝ որոնք իրենց աշակերտներուն անառակութենէն կը դանդատին։ Այսօրուանները մանաւանդ, այնչափ մեծ բան մը չեն քաջալերեր ձեռքերնուն տակ գտնուող տղոցմէն, որովհետեւ հիմակուան դպրոցականները անառակութեան ճիւղին մէջ շատ եռ կը մնան իրենց նախորդներէն, որոնք կրնային անխիտը «քաջալաւ» հանդիսանալ այդ մասին։ Շատ մտէն տեղեկութիւն ունենալով մեր վարժարաններուն նկատմամբ, առանց այլ և այլի կրնամ պնդել թէ ըստ ստոյգ է ա՛յնչափ որչափ կարելի չէ երեւակայել։

Մեր ատեններուն, տղաքը ամէն բանէ աւելի փորձանքներ էին իրենց յանձնած վարժարանին դլխուն. ո՛չ թէ միայն ուսուցիչները մեր դպրոցական կեանքին վրայ գանդատելու սլատճառներ կ'ունենային շարունակ, այլ այն կեանքին վրան ալ՝ զոր դպրոցէն դուրս կ'անցընէինք. երբեմն մայրերնիս էր՝ որ թեւերնուս բռնած դպրոց կը տանէր, «մանչ սիւնին աղաչելով որ խելքի բերէ մէզ. խեղճ կիները այն հաւատքը ունէին թէ ուսուցիչները յիմարապահերէն աւելի զսպիչ յատկութիւններով օժտուած երանելիներ են, և փոխանակ ւբեղի Փրկիչ նետել կու տան՝ ըսելու, կը սպառնային մեզի թէ դպրոց երթալով վարժապետներուն պիտի գանդատին. երբեմն ալ փողոցի շահատակութիւն մըն էր, աւելի կամ նուազ ծանր չարաճճիութիւն մը՝ զոր մեր աղու խնլելով ըրած կ'ըլլայինք և որու մասին գանդատողներու խումբ մը, —ընդհանրապէս մանրավաճառ մը, միամտուկ խանութպանի մը և կամ բարի պառաւ մը բաղկացած,— անպակաս կ'ըլլար միշտ տեսուչին սենեակէն։ Բոլոր ասոնց փոխարէն ի՞նչ կ'ընեն այսօրուան խեղճ աշակերտները. քիչ մը ծուռ կը նային, քիչ մը շատ կը խօսին, քիչ մը կը պոռան. ա՛ս չէ՞ ամէնը. և ըսէ՛ թէ ատոնց համար է որ ուսուցիչները զանոնք կ'անդգսանեն։ Մեր ատենը սակայն, այդչափ մը անառակութիւն ընող տղաքը Աստուծոյ քովէն եկածի պէս բաներ մը կընային համարուիլ, թէեւ պէտք եմ խոստովանիլ թէ մեզմէ ամէնէն աւելի փո,ճանքն ալ այնչափ այպանումի առարկայ չէր ըլլար՝ որչափ որ կը դառնան հիմակուան խեղճ ուսանողները. տանառակութիւնը խելացութեան արդիւնքն էր, կ'ըսէին մեր դասատուները, —որոնցմէ արդէն ոչ մէկը մեզմէ դժգոհ կը մնար քննութեանց առթիւ,— և աւելի կամ նուազ թեթեւ պատիժ մը տալէ անդին չէին անցներ բնաւ։

* * *

Ցուցնելու համար թէ ի՞նչ էին երբեմնի աշակերտները, կը փորձուիմ դպրոցական յիշատակներէս մաս մը բան պատմել հոս, պատմութիւն մը՝ զոր սրտանց կը ձօնեմ այս օրուան բոլոր դանդատող ուսուցիչներուն։

Այդ ատեններուն կ'աշակերտէինք վարժարանի մը՝ որուն անունը չպիտի տամ, թէեւ չատերուն, մանաւորաբար ընկերակիցներուս համար գաղտնիք մը չէ այդ անունը, ոչ ալ պատմութիւնը զոր պիտի ընեմ հիմա։ սա՛ւ մը միայն ըսեմ որ վարժարանը Բեբայի մէջ կը գտնուէր, և այսչափը կը բաւէ կարծեմ։ Ան տարին, սեխի տարօրինակ սղութիւն մը եղաւ Պոլսոյ մէջ. բանունցի չափ սեխ մը երեք կամ չորս դրուշի կը ծախուէր. ու չատեր, —աւելորդ է ըսել որ մենք ալ, ընդհանրապէս ոչ բարեկեցիկ ընտանիքներու զաւակներ, անոնցմէ էինք,— կարօտը կը քաշէին ամառուան այդ կուղղիկ պտուղին։

Քննութեան օր մը, ընելիք ուրիշ գործ մը չունենալով, և սեխին ձեռք ձգած այժմէութենէն դրդուած, 10–12 տղայ որոշեցինք սեխի փնտռտուքի ելլել, ու խօսքերնիս գործի փոխելով ճամբայ ելանք դէպ ի Շէյլի. չմոռնամ ըսելու որ մեզմէ ամէնէն մեծը հազիւ 12 տարեկան կար։ Երբոր Շէյլի հասանք, սկսանք քննարկել արտերը, բայց սեխին հետքն անգամ չկրցանք գտնել։ Եւ որովհետեւ մեզմէ ոչ ոք յուսահատութիւն ըսուած բանին վրայ գաղափար ունէր, փոխանակ ետ դառնալու սկսանք առաջ առնել մեր խուզարկութիւնը, և այդպէսով հասանք մինչեւ այն բարձունքը՝ ուր Տէրքոյի ճանդին խողովակները գետեղուած են։

Այդ կողմերը լեցուն արտեր կան. մտանք անոնց մէջ և սկսանք սեխ փնտռել. կէս ժամուան փնտռտուքէ մը ետքը վերջապէս գտանք արտ մը՝ ուր կարմրուկ սեխեր կանանչին ծոցէն մեզի կը ժպտէին՝ արեւին ոսկիով ընդելուզուած։ Կարելի՞ էր դիմանալ. արտին վրայ ինկանք, և վայրկեանի մը մէջ քսան հատի իր վայահար արտին մէջ յոյս մը կը ծնէր։

Հաիմ Տօրանի երբ Զարլիէն կը բաժնուէր, յարեց։

—Երբ այսուհետեւ քուրմի մը հանդիպիք ձեր ճամբուն վրայ, աւելի ուշիւ եղէք, ձեր չահուն համար իսկ։

Հաիմ իր ճամբան շարունակելով վալէրիէն հաղարապետին բնակած փողոցը մտաւ. պահ մը ետքը հաղարապետին տան առջեւ կանգ առաւ։ Հաիմ յանախ կ'այցելէր հաղարապետին, հետեւաբար անծանօթ մը չէր բնաւ դռնապանին, որուն ըսաւ.

—Կը փափագիմ հաղարապետ Վալէրիէն Թըրնըրը տեսնել։

Երբ ծառան նոր հիւրի մը դալուստը իմացուց իր տիրոջ,

—Այսօր հիւրերէն բացուեր է բաղդերնիս, ըսաւ Վալէրիէն հաղարապետը, որ Ծրանացիներուն հետ կը խօսակցէր։ Բայց այս վերջին այցելութիւնը շատ անախորժ է։

Հաղարապետը ոտքի ելաւ և մտաւ այն սենեակը, ուր հրամայած էր որ առաջնորդեն հնդիկ կիսնապետը։

—Հաիմ Տօրանի, ի՞նչ ծառայութիւն կրնամ մատուցանել ձեզ ըսաւ Վալէրիէն Թըրնըր, քաղաքավարական հարցումներէն յետոյ։ Ի՞նչ զբաւոր պատճառ կրնայ ձեզ թելադրել անգլիացի խեղճ սպայի մը այցելելու։

Հաիմ կասկածոտ նայուածք մը ուղղելով չորդին՝ ըսաւ կեղծանուշ ձայնով.

—Ես եկայ ոչ թէ ծառայութիւն խնդրելու, այլ աջակցելու ձեզ։ Մեծ վտանգի մը ենթարկուած էք, հաղարապե՛տ և կանխաւ իմաց տալու համար է որ այս բացատրիչ այցելութիւնը կու տամ ձեզի։

—Ի՞նչ, դիս վերջապէս վտանգէ մը ազատելու համար անհանդի՞ստ եղաք։ ինչպէս յայտնեմ շնորհակալութիւնս, ըսաւ Վալէրիէն Թըրնըր։

—Հաղարապետ, դիտէք թէ մեր ոստիկանութիւնը ունինք, որ իրաւ է թէ անգլիականին չի հաւասարիր, բայց վերջապէս երբեմն թանկագին տեղեկութիւններ կը հաղորդէ. հետեւաբար մեզի հետ խնայել չպէտք։ Արդ, քիչ մը առաջ իմացայ թէ երկու Ծրանացիներ եկած են ձեր ապաղնականութիւնը խնդրելու և դուք ստիպուեր էք ընդունելու զանոնք։ Պէտք է դիտել տամ ձեզ թէ Պէհարի բանան գանգատ պիտի յայտնէ՝ երբ լսէ թէ այդ Ծրանացիները ընդունած էք, որոնք յանդգնած են մինչեւ իսկ դայն նախատել իր ապարանքին մէջ։ Վերջապէս՝ իմացայ թէ այդ Ծրանացիներէն մէկը Բաղնայի կառավարչին մօտաւոր ազգականներէն է, և Լորտ Ռիչմոնտի հոգածութիւնները վայելած է պղտիկ հասակէն, սակայն յետոյ գժտութիւն ծագելով մէջերնին, լորտը վռնտեր է իր քեռորդին։ Անշուշտ ծանրակշիռ խնդիր մը պատճառ եղած է այս որոշման։ Հետեւաբար՝ իբր ձեր լաւ բարեկամը, խորհուրդ կուտամ որ այդ Ծրանացիներուն լաւ ընդունելութիւն չընէք, եթէ չէք ուզեր անհաճոյ հետեւանքներու ենթարկուիլ։

—Ես ալ համակարծիք եմ ձեզի, պատասխանեց հաղարապետը բարեմիտ շեշտով մը։ Շատ սրտնեղած եմ այդ յեղկարծայցելութեան մասին։ Մանաւանդ որ հազիւ կը ճանչնամ այդ մարդիկը, զոր անառարկելի մէջ ձերբակալած ատենս առաջին անդամ ըլլալով տեսայ։ Փորձանք եկան գլխուս. ձեր ըսածին պէս իմ հիւրընկալութենէս կրնան ծանրակշիռ անպատեհութիւններ ծագիլ։ Անհնազանդս չնորհակալ եմ ձեր հոգածութեան համար։ Բայց ի՞նչ կրնամ ընել այդ գլխուցաւ մարդոց. հիւրընկալութիւնը նուիրական բան մըն է, զոր դուք ալ ազգի դիտէք։

—Բայց ըսէք թէ դուք ալ պիտի մնէք և անոնք նորէն իրենց ճամբան կը շարունակեն։

—Կարծեմ թէ իրենց ճամբորդութիւնը շարունակելու մտադիր չեն. կը փափագին Բաղնա մնալ ատեն մը, պատասխանեց հաղարապետը։ Հետեւաբար՝ ստիպուած եմ ակամայ հիւրընկալել զանոնք, և նոյն իսկ լաւ դէս մը պիտի տամ ամէն անոնց՝ որոնք այդ նպատակաւ պիտի համբերեն ատան սեմէն ներս ոտք դնել։ Ա՛հ, Հաիմ Տօրանի հիւրընկալութիւնը աշխարհիս ամենէն ծանր ու անհաճոյ պարտականութիւններէն մէկն է։

Հնդիկը նշմարեց թէ հաղարապետը խաղ կը խաղար իրեն հետ, բայց խորամանկութեամբ չտանել ձեւացուց։ Քիչ յետոյ Հաիմ ոտքի ելաւ մեկնելու համար։

—Ըսէք բանին որ իր խոնարհ ծառան եմ միշտ, ըսաւ Վալէրիէն հեղնական չեշտով մը։

—Ուրախութեամբ իրեն պիտի հաղորդեմ այդ խօսքերը։

Վալէրիէն իր խոնարհած դիրքէն գոհ՝ ճաշասրահ մտաւ ժպտուն դէմքով։ Պ. որ Պլինեաք նայուածքով մը հարցաքննեց, բայց հաղարապետը ապահովեց զայն, ըսելով թէ վախնալու բան չկար բնաւ։

(Շարունակելի)

—)(129)(—

ԺՈՐԺ ԲԻԱՏԷԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ԼՈՒՏՏԱՍԻ ՆՈՒԻՐՈՒԱԾ ԿՈՏՈՐԸ

ԺԴ.

—Վաղը, ժամը մէկին մեծ մեհեանը եկէք զիս տեսնելու։ Երբ իմ անունս տաք, ներս կը մտցնեն ձեզ։ Պիտի չանամ ձեր սիրած կնոջ մօտեցնել ձեզ։ Թեթեւս առիթը ընծայեմ ձեզ վրէժխնդիր ըլլալու անոնց նկատմամբ, որոնք այդ կինը զըրպարտեցին ձեր առջեւ, որովհետեւ ան կարեւորութիւն չէր տուած անոնց դարպասներուն։ Ցտեսութիւն, տեղակ։

—Ուրեմն վաղը դուշեց Զարլի, մինչ իր վաստակաւոր սրտին մէջ յոյս մը կը ծնէր։

Հաիմ Տօրանի երբ Զարլիէն կը բաժնուէր, յարեց։

—Երբ այսուհետեւ քուրմի մը հանդիպիք ձեր ճամբուն վրայ, աւելի ուշիւ եղէք, ձեր չահուն համար իսկ։

Հաիմ իր ճամբան շարունակելով Վալէրիէն հաղարապետին բնակած փողոցը մտաւ. պահ մը ետքը հաղարապետին տան առջեւ կանգ առաւ։ Հաիմ յանախ կ'այցելէր հաղարապետին, հետեւաբար անծանօթ մը չէր բնաւ դռնապանին, որուն ըսաւ.

—Կը փափագիմ հաղարապետ Վալէրիէն Թըրնըրը տեսնել։

Երբ ծառան նոր հիւրի մը դալուստը իմացուց իր տիրոջ,

—Այսօր հիւրերէն բացուեր է բաղդերնիս, ըսաւ Վալէրիէն հաղարապետը, որ Ծրանացիներուն հետ կը խօսակցէր։ Բայց այս վերջին այցելութիւնը շատ անախորժ է։

Հաղարապետը ոտքի ելաւ և մտաւ

—)(130)(—

ՄԵԾ. ՏԵԱՐՔ՝

Յովհաննէս էֆ. Նախնուխ
Մկրտիչ էֆ. Անդրանիկեան
Գաբրիէլ էֆ. Խ. Մինասեան
Յակոբ էֆ. Կարապետեան
Սեդրաք էֆ. Դաւիթեան

Ասոնցմէ միայն Մինասեան էֆ. հրաժարող ժողովին անդամակցած է վերջին քանի մը ամիսներուն մէջ, իսկ միւսները նոր են, թէեւ երկուքը շատ տարիներ առաջ անդամակցած են Բաղ. ժողովոյ, որուն նորընտիր անդամներուն կը մաղթենք կատարեալ յաջողութիւն։

Նորընտիր Բաղաքական ժողովը թէեւ անցեալ երկուշաբթի օր ի նիստ հրաւիրուած էր, բայց անգամներէն մէկուն հրաժարման և միւսին բացակայութեան պատճառաւ նիստ չկազմուեցաւ։ Այս ուրբաթ օրուան համար Բաղ. ժողովը դարձեալ ի նիստ հրաւիրուած է։ Գաւառ. ժողովոյ յիշեալ նիստին մէջ կարդացուեցան 1900 տարուան հաշուեկշիռները, որոնց քննութեան համար քառասնեակ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ։

—Դատի և ասկէ առաջ մեր թղթակցութեան առարկայ աւերակ տունը, դատարանի կողմէ պաշտօնապէս Առաջնորդարանի յանձնուած ըլլալով այս վերջերս, Գաւառ. ժողովը որոշեց որ այդ աւերակը, որ աղքատաց սեպհականութիւն է, վերաշինուի աղքատաց պահեստի դրամով։ Նորընտիր Բաղաքական ժողովին յանձնուեցաւ հարկ եղած յատակագիծը ու հաշուեցոյցը պատրաստել տալ ու ընդհանուրին քննութեան և վաւերացման մատուցանել։ Գաւառ. ժողովը վարժարանի տեղափոխութեան և նորոգ կառուցման համար ժողովականներէն Մանուկեան էֆ.ի պարտաստած ծրագիրը նորընտիր Բաղ. ժողովին զրկեց՝ անոր կարծիքը հասկնալու համար։

—Բաղաքիս բարեգործական՝ այն է աղքատախնամ և որբախնամ մարմինները միանալով, փետրուար 27ի դէպքերը օրեբայլ Խարիկան Թատրոնին մէջ ներկայացում մը սարքեցին, բարիդործական խումբին միջոցաւ, որուն մէջէն ի մասնաւոր անուանի դերասանուհին Ժանն Հատին (Hading) հոն և ընտրեալ բազմութեան մը առջեւ մեծ յաջողութեամբ կատարեց իր դերը և որոշընդոստ ծափահարութիւններ խլեց հանդիսականներէն, որոնց մէջ կը նշմարուէին բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ ու տիկիններ, հիւպատոսներ, սեղանաւորական ու վաճառականական աշխարհին վերաբերող անձնաւորութիւններ ամէն ազգէ։

Եգիպտոսի խառն հասոյթը, մէջը ընդլայնով Ն. Բարձրութեան Խիվին քսան ոսկիի, Լորտ Բրոմէրի և ուրիշներու նուէրները, եղած է իբր 280 անգլ. ոսկի, որուն 100 ոսկին դերասանական խումբին և իբր 20 ոսկին ալ ուրիշ ծախսերու յատկացուած է, մնացեալն ալ պիտի բաժնուի յիշեալ բարեգործական մարմիններուն միջեւ, մաս մըն ալ Պոլսոյ Ազգ. Պարիւրքարանի որբերու մնուակին հանելով։

—Բարեկենդանի ուրբաթ գիշերը, խուռն և ընտրեալ բազմութեան մը առջեւ կատարուեցաւ աղքատադրիարնակ ճարտար բժիշկ Մխաք էֆ. Ժամկոչեանի պատկեր արտաքին գործոց նախարարութեան Archivի դիւանին տեսակ և Գաւառ. ժողովոյ առանդաւոր կարապետ պէյ Շէրիմաճեանի դուստր Օր. Նոյեմի Կ. Շէրիմաճանի հետ։ Հանդիսին կը նախագահէր Գեր. Ս. Առաջնորդ Հայրը, որ պարագային յարմար դեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ։ Կնքահայրն էր Վահան Տիգրան փաշայի դաւակը՝ Արամ-Ստեփան պէյ։

Հայրն ու փեսան և հրաւիրեալները ալուսակէն յետոյ առաջնորդուեցան Վիքթորիա Օթէլն ուր պատրաստուած էր մոխ չքաղեցան մը և նուագածուայ ընտիր խումբ մը ոգեւորեց պարերը մինչեւ առաւօտեան ժամը երեք, երբ ցրուեցան հրաւիրեալները։ Փեսան և հարսը, օժտուած ընտիր ընտիր յատկութիւններով, ընդունեցին հեռաւոր և մերձաւոր բարեկամաց ջերմագին շնորհաւորութիւնները. հարսն ընդունեց նաև ծանրագին ընծաներ ծնողքէն, ամուսնէն, Վահ. Տիգրան և Պօղոս փաշաներէն, և ազգականներէն ու բարեկամներէն։ Երջանիկ ամուսնութիւն կը մաղթենք նորապսակ ամոլին։

Ն. Մ. ԱՂԱՅԱՐՄ

ԳՐՈՂԵՐ

Գրիի բնակչութիւնը։— Հայ գիւղացին ու իր բարերը։— Գրի-Գասապացին՝ իբրեւ մանուկ, երիտասարդ, ամուսին հայր։— Գասապացին՝ ընկերական տեսակէտով իր բարերը եւ այլն։— Գասապացի կինը՝ իր բարերով։— Մեր մամիկները։— Գասապայի կրթական վիճակին անցեալն ու ներկան։—Գրի-Գասապայի գաւառաբարբառը։

Ռ.

Գիւղացին տարագը խիստ պարզ է։— Քէչէ մը գլուխը (երբեմն ալ գլխը), փաթթուած խաթ-խաթ եղամաներով կամ մուշիով։ Շլվար մը ու սալթա մը (մագէ կամ չուխայէ, ինքնականին համեմատ) ճիւերն ու կռնակը անցուցած. մէջքն ալ քիր գօտի մը, ուրկէ կը կախուի՝ մէկդին ծխախոտի քէսան, միւս դին ալ՝ ծխափայտը կամ լիւլէն շուլլուած. ու գօտին մէջտեղուանքը, ծալքերուն մէջ՝ Թաշկինակ և լուն, ի՛նչ որ ունի։ Կիներն ու աղջիկներն ալ՝ իրենց կարգին՝ նոյն պարզութեամբ կը հագուին։— Գլուխնին կարմիր գիչ մը փուչիով պլլուած, պասմայէ կամ մանուսայէ էնթէրի մը հագած, գօտին նորէն մէջքը։ Իսկ տօնի օրեր ատոնց վրայ կ'աւելնայ նաեւ սուլալի սարաք։

Գեղջկական տուները գրեթէ միշտ միայրակ անշուք խրճիթներ են. ատոնց ալքաքանչիւր մասը կը լուսաւորուի տանիքէն բացուած էրդըմուխէ մը։ Ձեղունները թոնիրին ու օճախին ծուխերէն փայլուն սեւութեամբ կը պլպտան։ Տան կենդանիները յատուկ դոմի մը մէջ կը կոչուին։ Շատ տուներ փիթակնոց ալ ունին, ուր կը պահուին ատանակներով և յատակ հարիւրներով փիթակներ, ուրկէ ելած մաքուր ու պատուական մեղրը՝ տան դեղջուկ ճոխութիւններուն վրայ բան մըն ալ կ'աւելցնէ։ Տուներուն ցուրտերը փայտի ճիւղերէ և սալերէ լինուած են. տանիքները հողով ծածկուած են, որոնց վրայ լոդ մը (=քարէ դլան) կը դտնուի, ի հարկին լողերու համար։ Տան պատերը աղիւսով կամ քարով շինուած կ'ըլլան՝ տնեցիներուն նիւթական կարողութեան համեմատ, պատերուն ծեփը պարզ կաւահող է, բայց կան տուներ ալ որ դեղին կաղմով շաղախուած են. քիչ տուներ ներկցուած են։ Տան մէկ անկիւնը գետեղուած կ'ըլլան երկրագործական գործիքները. բակն ալ երկրած է ձող մը, որուն վրայ հաւերը կը թառին դիշերը։ Դարձեալ բակը, դրան մօտ, առիքէն կախուած է ամուր պարան մը, որուն ծայրէն, ամէն առաւօտ ատն հարսնուկը խընդին կ'անցընէ և մածուն կը հաթէ, նախապէս մածունին վրայէ սերը՝ մաս մաս՝ հացերու վրայ տամ ամէն անոնց՝ որոնք այդ նպատակաւ պիտի համբերեն ատան սեմէն ներս ոտք դնել։ Ա՛հ, Հաիմ Տօրանի հիւրընկալութիւնը աշխարհիս ամենէն ծանր ու անհաճոյ պարտականութիւններէն մէկն է։

Հնդիկը նշմարեց թէ հաղարապետը խաղ կը խաղար իրեն հետ, բայց խորամանկութեամբ չտանել ձեւացուց։ Քիչ յետոյ Հաիմ ոտքի ելաւ մեկնելու համար։

—Ընէք բանին որ իր խոնարհ ծառան եմ միշտ, ըսաւ Վալէրիէն հեղնական չեշտով մը։

—Ուրախութեամբ իրեն պիտի հաղորդեմ այդ խօսքերը։

Վալէրիէն իր խոնարհած դիրքէն գոհ՝ ճաշասրահ մտաւ ժպտուն դէմքով։ Պ. որ Պլինեաք նայուածքով մը հարցաքննեց, բայց հաղարապետը ապահովեց զայն, ըսելով թէ վախնալու բան չկար բնաւ։

(Շարունակելի)

ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՅԱՊԱՏԵՐ

Լոնդոն, 18 մայիս։ — Ֆրանսական Ազգային Ժողովի Ֆինանսական հանձնաժողովը հաստատեց Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեության նոր կանոնադրությունը։ Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեությունը երկարաձգվում է մինչև 1920 թվականը։

Լոնդոն, 18 մայիս։ — Ֆրանսիայի Ազգային Ժողովի հանձնաժողովը հաստատեց Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեության նոր կանոնադրությունը։ Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեությունը երկարաձգվում է մինչև 1920 թվականը։

Լոնդոն, 18 մայիս։ — Ֆրանսիայի Ազգային Ժողովի հանձնաժողովը հաստատեց Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեության նոր կանոնադրությունը։ Ֆրանսիայի Ազգային Բանկի գործունեությունը երկարաձգվում է մինչև 1920 թվականը։

ԱՅԺԵՆԻ ՎԱՂԵՏ

Թիֆլիս — Տաշքենդ — Սամարկանդ — Բուխարա — Ֆերգանա — Սիբիր — Ռուսաստան — Գերմանիա — Ֆրանսիա — Անգլիա — Ամերիկա — Ամենայն աշխարհ

անոր պաշտօնեաներն ալ վաճառականներուն հետ գէշ կը վարուին։ Ազերբայջանցիները խնդրած են որ նոյն Ընկերութեան այդ ընթացքին վերջ մը տրուի։

ԶԷՆԱՐԱՆԸ.—Ծանուցուեցաւ թէ Հանրային Պարտքի վարչութիւնը որոշած է նոր չէնք մը կառուցանել ճենարանին համար։ Հանրային Պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահ Սրբ Պապինկիրն Սմիթ և ճարտարապետ Պ. Վալորի, առջի օրը, Ղալաթիա գացին և Շիրքէթը Խարիէի գրասենեակին կէսը գտնուած գեղջին և ուրիշ գեղջիներ աչքէ անցուցին։

ՇԱՔԱՐԻ ԳԻՆԸ.— Հունգարիոյ շաքարի գործարաններուն և Լոյտի շոգենաւային Ընկերութեան միջև կնքուած պայմանագրութեան մը համաձայն, Հունգարիոյ շաքարները աւելի ժան պիտի ծախուին օսմ. երկիրներու մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ նախարարապետ Պ. Բարավէլով վերջերս Սոֆիայի կայս. դիմէրին այցելութիւն տալով, յայտարարեր է թէ Պուլկարիոյ մէջ անդորրութիւնը պահպանելու մասին ամէն ջանք պիտի ըլլայ և թէ Թրոյ պիտի չարուի որ կարգ մը հրոսախումբեր ապատակն օսմ. սահմանագլուխին վրայ։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ պարսկական ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Իսհաք խան միւնոյն պաշտօնին կոչուած է Աժտէրխանի մէջ։

ԼԻՏԻ ԷԼԻԶԱՊԷԹ ՍՈՒԱԳԹ, Հանրային պարտքի վարչական Խորհուրդին նախագահին կինը, չորեքշաբթի օրը մանչ զաւակ մը ունեցաւ։

Պ. ՍՈՒՊՈ, Իզմիրի պէլճիական հիւպատոսը, կ. Պոլիս եկաւ այս տեղի հիւպատոսարանին գործերը վարելու, վասն զի ընդհանուր հիւպատոսը ուրիշ տեղ փոխադրուած է։

ՋԲՈՍԱՆԱԻԻ ՄԷՋ ՄԱՀ.— Անգլիացի Պ. Ճոն Հէյիսը որ իրեն սեպհական Հերսիլիա գրասենեակով մայրաքաղաքս եկած էր, առջի օրը մեռաւ նոյն գրասենեակին մէջ։ Պ. Ճոն Հէյիսը, որ 65 տարեկան էր, Թանչէթ կը տառապէր, ուրկէ վարակուած էր Գահիրէ գտնուած միջոցին։ Մարմինը Անգլիա պիտի տարուի նոյն գրասենեակով։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.—Իգսամ Սկիւտարի ոստիկանութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրէ նոյն տեղը պատահած գողութիւններու վրայ, որոնցմէ հետեւեալ դէպքերը կը պատմէ.— Անցեալ օր վերջին շոգենաւով Սկիւտար եկած երկու անձեր Տէրէ Իչիի մէջ կը տեսնեն մարդ մը՝ որուն վրայ քանի մը հոգի յարձակած էին կողոպտելու համար, ուստի նոյն տեղը կը փութան և շաքարգործները կը փախչին։ Այս վերջինները յետոյ, Աբազաղտէի կողմերը, Զիվիճի Սարգիս անուն Հայ մը և քիչ մը ետքը ուրիշ մը կողոպտեր են։ Այդ շաքարգործները Գուլդունճաքի և Իճատիէի մէջտեղը եղեմնը Լեւոն անուն Հայ մը կողոպտել փորձեր են, բայց Լեւոն կըրծեր է մօտակայ տուն մը փախչելով ազատիլ։ Բանի մը օր առաջ Զըլլաքեան էֆ.ի տունը մտնել ուզեր են, բայց անցեցիները իմացած ըլլալով փախեր են, թողելով բալթօ մը զոր ուրիշ տեղէ մը գողցած էին։

ՈՒԶԵՏԷՐ ԱՅՆ ՔԱԴԱԼՕԿԸ զոր Օկրան Մակազեն վաճառատունը վերջերս հրատարակած է, այն արտակարգ վաճառման առթիւ, զոր կազմակերպած է 20 օրուան համար միայն, սկսեալ 26/11 մարտ երկուշաբթի օրէն։ Մեր բոլոր ընթերցողները այս առթիւ ձեռքէ փալանելու չեն, որովհետեւ իր տեսակին մէջ ճշմարիտ առթիւ մըն է։ Այդ բացառիկ վաճառման մանրամասնութիւնները տեսնել թերթիս ծանուցումներու բաժնին մէջ։ 11—11

SIROP & VIN DUSART

Բանի մը տարիէ ի վեր անարիւնութեամբ կը տառապէի և չէի կրնար կերածս մարսել։ Երբ ժամանակուան մէջ Sirop Tiquarli գործածութեամբ ախորժակս բացուեցաւ և ուժս տեղը եկաւ։ Այս օշարակը նաեւ խմցուցի իմ զաւակներէս մէկուն, որ ոսկրաթեքութիւն ունէր։ քիչ առնէն այդ հիւանդութեան հետքը չնշուեցաւ և աղաս քաջառողջ է։

Տիկին Լրկրան

Կ.ՊՈԼՍՈՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

ԻՒՆԻՈՆ ՖՐԱՆՍԷԶԻ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

13/25 Մարտ 1901, Բօ. Դիբեր

ՕԱԿՆԷՐ.—Լէ մեբբ շանքեօռ, ուլէրբիւր

ՊՐՕՆՍԱՐ.—Քօնսէրբօ դաշնակի վրայ, նուագախումբին ընկերակցութեամբ. Պ. Հէկէի կողմէ.

ԿԼԻՒԻՐ.— Իթիժենի ան օլիս, ուլէրբիւր

ՄԱՍԸՆԷ.— Սէն ալպասիէն

ՇԹՐԱՈՒՍ.—Վալս, տիւ ուն տիւ

1—2

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամեն տեսակ ապրանաց

Ղալաթա, Զիւլֆարի փողոց, Սելանիկ խան, թիւ 1—9

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տոքումա և թաւչեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սդրներ, քարնիզներ, գետնին մուշամպաներ և զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, սթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան չատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

Ազգային Լուրեր

Քաղաքական Ժողովը երէկ գումարուեցաւ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին և ատենապետութեամբ Ստեփան փաշա Ասլանեանի։ Ժողովը մանաւորապէս զբաղեցաւ Ազգային Պատրիարքարանի ելմտայոյթի խնդրով։ Վերջին անգամ կազմուած յանձնաժողովը, որ անցեալ երկուշաբթի գումարուած էր Ս. Պատրիարքին ընակարանին մէջ, Ժողովին ներկայացուց իր տեղեկագիրը, որուն սկզբունքները ընդունելի նկատուեցան և այդ սկզբանց համեմատ վարչական-ելմտական մասնախումբ մը կազմուեցաւ, տարուան մը պայմանաժամով, Ստեփան փաշա Ասլանեանէ և Խորեան Գրիգոր էֆ.է, որոնց պաշտօն յանձնուեցաւ բաթեկագրել Պատրիարքարանի ելմտական գործերը, քննել կեդրոնական հաշիւներն ու կարեւոր տնօրէնութիւններն ընել։ — Ժողովը որոշեց Ազգ. Պատրիարքարանի ամսական ծախք 500 – 550 օսմ. ոսկի։—Այնթապի Բաղ. Ժողովոյ ընտրութիւնը կատարուած էր, բայց ընտրութեան մասին ինչ ինչ դիտողութիւններ առած ըլլալով, Ժողովը որոշեց գրել որ առ այժմ առժամեայ Բաղ. Ժողովով մը միայն բաւականանան։ —Ժողովը ասոնցմէ զատ զբաղեցաւ նաեւ կարգ մը ուրիշ խնդիրներով։

—Ուսումնական Խորհրդոյ նիստը տեղի ունեցաւ երէկ Ղալաթիա։— 1. Խորհուրդը նոյն նիստին մէջ ընպատաց Սընտուկի կանոնագրի ամբողջական ընթերցումը վերջացնելով, որոշեց նոյն կանոնագրէն մէկ մէկ օրինակ նախապէս բաշխել Խորհրդոյ անդամոց նախաքննութեան, և յաջորդ նիստին մէջ անցնիլ յօդուածներու քննութեան։ 2. Մայրաքաղաքիս ուսուցչաց կենաց ապահովագրութեան խնդրոյն վրայ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Իւնիօն ապահովագրական ընկերութեան ներկայացուցիչ Գայսէրեան Սիմոն էֆ.ի հետ, որ խոստացաւ յաջորդ նիստին ներկայացնել այս մասին ընկերութեան պայմանները ու յանձնառութիւնները պարունակող տեղեկագիր մը։ 3. Սամաթիոյ Ս. Գէորգ և Եչիմիհալլէի, ինչպէս նաեւ Մաքրիգիւղի և Թօքաթուլի ազգ. վարժարանաց քառամսեայ տեղեկագիրները ներկայացուած ըլլալով, անոնց նախաքննութիւնը եւս յանձնուեցաւ Կուրտիկեան Ստեփան էֆ.ի։ 4. Խորհրդոյ անդամներէն Պետրոս էֆ. Կարապետեան, որուն պաշտօն յանձնուած էր այցելել Սամաթիոյ Ս. Գէորգ թաղի ազգ. վարժարանները, իր պաշտօնը կատարած ըլլալով՝ տեղեկագիրը ներկայացուց։ Պետրոս էֆ. Կարապետեան նոյն տեղեկագրով գոհունակութիւն յայտնելէ ետքը վարժարանաց ընդհ. բարեկարգութեան մասին, մասնաւոր գոհունակութեամբ կը յիշէր նոյն վարժարանի օսմաներէնի ուսուցիչ Նշանտաճեան Տիգրան և ֆրանսերէնի ուսուցիչ Կիւմիւշեան Մկրտիչ էֆ.ները։ այդ երկու լեզուաց կարի խնամքով աւանդման համար։ 5. Լսկիւտիէիրի ազգ. երկսեռ վարժարանաց տնօրէն Հրանտ էֆ. Զալըքեան, նոյն վարժարանաց վիճակին վրայ մանրամասն տեղեկագիր մը ներկայացուցած ըլլալով, յետ ընթերցման արձանագրուեցաւ։ 6. Նկատողութեան առաւ ազգ. ուսուցիչ հանգուցեալ Ադամեան Մինաս էֆ.ի որբերուն խնդիրը, և որոշեց ինչ ինչ կարգադրութիւններ ընել այդ որբերուն կացութիւնը մեղմացընելու համար։ Զբաղեցաւ նաեւ մասնաւոր խնդիրներով։

—Բաղէշէն կը գրեն մեզ վերջը. 20 Թուականով. Ներխոյդ շաբթու հոս ժամանեցին սպասուած երկու վարժուհիները որոնք գործադրութիւն պիտի ուսուցանեն իգական սեռին, առանց կրօնի խտրութեան։ Այս բարեաց հանդէպ՝ երախտապարտ կը մնայ իգական սեռն ալ առ հայրագրով Վեհապետն և առ բարեխնամ կառավարութիւնը։

«—Միսիոնար Մըսիրը Ծօրմի նախաձեռնութեամբ հանգանակած լիսուն օսմ. ոսկւոյ գումարովը՝ ըստ խնդրանաց նախորդ խնամակալութեան անդամոց Ինդրկատարի որբանոցին, կահագործութեան և դեղակութեան վերաբերեալ գործիքներ ու մեքենաներ դնուելով, հոս զրկուած էր որ ժամանեց այս շաբթուս։ յիշեալ ազնիւ միսիոնարը ծնողազուրկ որբուկներու սրտարուղխ օրհնութեանց և խորին երախտապարտութեան կ'արժանանայ։

«—Երախտապարտ կը մնան նաեւ այդ որբուկները այն չնորհաց համար, որով իրենց նուիրուած տարբ օսմ. ոսկւոյ գումարը տասերկուքուկէսի բարձրացած է, զոր ծանուցին լրագիրները։

«—Գեր. Հայր Զիլինկիրեան կեդրոնի երկու ուսուցչաց հետ Միացեալ վարժարանը այցելեց և տուաւ դպրոցապատկան կարեւոր հրահանգներ։

«—Ողբացեալ Ցարութիւն էֆ. Տուտուխեանի հողակոյտը անյիշատակ չկրընչելու համար Առաջնորդ Հայրը հոգածու է և ջանախնդիր տապանաքար մը շինել տալու և վրան ձգելու իր անձնական ծախքով։

—Տրապիզոնէն կը գրեն մեզ վերջը. 24 Թուականով. Անմոյս 22ին հինգշաբթի գիշեր տեղի ունեցած Գաւառ. ընդհ. Ժողովոյ նիստին մէջ երկար ու տաք վիճաբանութենէ մը վերջը առաջնորդի ընտրութիւնը կատարուեցաւ։ Ներկայ 29 ժողովականներէն մէկը, առանց ընտրութեան մասնակցելու, հեռացաւ ժողովէն, և 18ը իրենց քուէները միացուցին Մուշի նախկին առեղապահ Բարկէն Ծ. վարդապետի վրայ։ Չը Աբժ. Եղնիկ վարդապետ Պապանեան և մէկը Գեր. Մանկունի Սրբազանի, իսկ եօթը ժողովականներ իրենց ապիտակ քուէներով միայն մասնակցեցան։

— Ախալցխայէն կը գրեն.— «Երէկ փետր. 15ին, Կոնսիստորիայի յանկարծակի հեռագրի հիման վրայ, քաղաքիս չտապով Թիֆլիս գնաց տեղիս փոխանորդ Կիւրեղ վարդապետ Կիւրեղեանը։ Երկու օր առաջ ալ դէպ ի գնացեալ էր նոյնպէս քաղաքիս Ս. Փրկիչ եկեղեցու ժամանակաւոր երէցփոխ Սր. քահանայ Ղազարեանը։ Ենթադրում են որ այդ յանկարծակի ուղեւորութիւնները կապ ունին երէցփոխի գործերի հետ։ Լիազօր քննիչ Մ. քահ. Մելեանը դեռ չէ եկել այստեղ։»

—Զատկի առթիւ Պոլսոյ Ազգ. վարժարաններու աղքատ աշակերտներու շինուելիք զգեստներու և կոշիկներու համար այս տարի բաւական յանձնարարութիւններ եղեր են Ազգ. Հիւանդանոցի որբանոցին։

—Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը իր նախընթաց օրուան նիստին մէջ նկատողութեան առաւ յանուն Բաղ. Ժողովոյ Ս. Պատրիարքին գրած մէկ պաշտօնագիրը, ինչպէս նաեւ Նպաստից Ցանձնաժողովոյ կարծիքը և տեսութիւնները, Պատրիարքարանի կողմէ որբանոց դրուած գաւառացի որբերու նկատմամբ։ Հոգաբարձութիւնը մասնաւոր գրով մը պիտի պատասխանէ եղած կարգ մը դիտողութիւններուն, մասնաւորապէս որբերու սննդեան և անոնց տարուած խնամքին և հսկողութեան մասին։

—Սոֆիայի մեր թղթակիցէն. — Տեղիս գործերուն տխուր և գայթակղեցուցիչ երեւոյթները իրարու կը յաջորդեն առանց եկեղեցական բարձրագոյն մարմնոյ մը կողմէ ո և է դարմանի արժանանալու. նախորդ գրութիւնովս ըսած էի թէ ժողովուրդը եկեղեցի երթալով դուռները կղպած և բանալիները առած էր. մղուելով իր արդար իրաւունքէն պատուոյ համար զգացած նախանձախնդրութենէն, այն զզուելի արարքին համար որ կատարուած էր Ս. եկեղեցւոյ մէջ և որ պուլկար Մետրապոլիտը անգամ մեր եկեղեցւոյ պատուէր հանրային կարծիքին առջեւ անդարտ պահելու համար միջամտելու հարկադրուած էր։ Բաղէշի դժբաղդ քահանան որ իրեն պատահած անակնկալ դէպքին վրայ անդրադառնալու և մտածելու ժամանակ անգամ չունենալով հսկից միլիպէ զրկուեցաւ, միլիպէ՝ չուարած Պաղեեան վարդապետին կը ներկայանայ և Պաղեեան վարդապետ իրեն տրուած տեղեկութեան հակառակ խնդրին ծանրութեանը և կատարուած խայտառակութեան ատենանին անտարբեր, Բաղէշի քահանան կրկին միլիպէէն շոգեկառք կը դնէ իրեն յանձնարարելով որ մինչեւ որ միլիպէն Օսմիա հասնի Սօֆիա մնայ և եկեղեցիին դռոյթերը յանձնէ անոր՝ վախնալով որ մի գուցէ միլիպէ պանդոկներու մէջ կէս անօթի ժամանակ անցընող, ազնիւ ձիրքերով օժտուած նոյնպանտեան վարդապետը առիթէն օգտուելով Սօֆիա թափուր թեմին արդար իրաւունքով հովուութիւնը խնդրելու ելլէ։ Բաղէշի քահանան հնազանդելով ճամբայ կ'ելլէ դէպ ի Սօֆիա, բայց այս անգամ պուլկար մետրապոլիտը սրդար զայրոյթով մը Պաղեեանը կանչելով յիշեցնել կու տայ Պաղեեանին իր կրօնական պետ կատարելիք պարտականութիւնները և Պաղեեան սքափելով կը հեռագրէ հոս, և Բաղէշի քահանան կրկին հասած օրն իսկ դէպ ի միլիպէ կը վերադառնայ։ Երբ մեր Պաղեեանը մէկ կողմէն մեր եկեղեցիին պատուոյն հետ այս ատեանի թեթեւօրէն կը վերաբերի, միւս կողմէն ժողովուրդին կամքին հակառակ իր կարգած չորս հատ անդէտ, անգործ առժամեայ թաղականներն ալ պատուոյ քաղաքացիներու պատիւը ոտնակոխ ընելու կը ջանան, այդ ողորմելի անգէտներու։ Վերջինս պահանջելի՝ մեր Ս. Պատրիարք Հայրը հրամայեր է Պաղեեանին որ Սոֆիայի մէջ նոր ընտրութիւն կատարել տայ։ Ապահով եմ որ Պաղեեան այդ հրամանին ալ չպիտի հնազանդի, ինչպէս կրօնական ժողովոյ մէկ որոշմանը չհնազանդեցաւ։ Պաղեեան արդէն Ս. Պատրիարքին այդ հրամանին պատասխան մը գրելով հոստեղի ժողովուրդը, որ ճանձրացած է առժամեայ մարմնոյն գայթակղեցուցիչ արարքներէն, չատ գէշ և իր կրօնական կարգին անվայել լեզուով մը ներկայացուցած է։ Պաղեեան միտք ունի եղեր կրկին հոս գալու, մինչեւ հիմայ եղած դուշակութիւնները իրագործուեցան։ Պաղեեան դէմ հոս տիրող ատելութիւնը այն աստիճանի հասած է որ եթէ անիկայ անցեալէն առանց օրինակ առնելու հոս գալու ըլլայ, Միլիպէի մէջ կատարուած Արսէն վարդապետին այնքան աղէտաբեր դէպքը հոս կրկնուելու հաւանականութիւնը կայ։ եկեղեցական բարձր մարմիններուն ուշադրութիւնը հրաւիրելով կը յուսանք որ անոնք պիտի հանին վերջ մը տալ Հայքսուրբին չահատակութեանց։

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ի ՆՊԱՒՍ

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ

ԻՒՆԻՈՆ ՖՐԱՆՍԷԶԻ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ

Կիրակի ցերեկ, 11 24 մարտ 1901, ժամը 7ին ը. Թ.

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

1. ՀԱՄԻՏՍԻԷ ԴԱՇՇԼԵՐԴ

2. ՄԷՆԴԷԼՍՈՆ.— Թռիս Օբ. 49.—Դաշնակի, Լութակի և Թաւչութակի համար, երկու մասէ բաղկացեալ.—

Պ. Պ. Հէկէ, Պռասէն և Լիլինկէր։

3. ՊՌԱՀԷՆ.— ա) Սիրերգ, բ) Ռոնտո Գաբրիս.— Օր. Մոլտովաք։

4. ԲԱՏԷՐԷՍԻՍԻ.—Բրաքօվիաք։ ԼիմՊ. — Ռաքսոտի Հոնկրուաղ Թ. 12.—Սոլօ Դաշնակ.—Պ. Հէկէ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

5. ԲՕԲԷՐ.— Սիրերգ։ ԱԼԻԲԱՆԵԱՆ.— Էթիւտ Գաբրիս։—Սոլօ Թաւչութակ։ — Տիրան պէյ Ալիքսանեան։

6. ԳՕՆԳՕՆ.— Բէնիլվօրթ. Երգ Ամ Ռօզսառի եղանակի վրայ։—Օր. Գավանօղեան։

7. ԱՂԵԲՍ. ԳԱՆՈՍԵԱՆ.— Թէ ինչո՞ւ չեմ ամուսնանար. Մենախօսութիւն արտասանեալ Ռուտոլֆ Սամիկեանէ։

8. ԱԼԱՌ.— Տուօ Գոնսէրթանթ. Երկու յութակով.— Օր. Մոլտովաք և Պ. Պռասէն։

«ԼԱ ՍՈՒՌԻ». — Զատեցէ մէկ արար

Օ. ՄԱՐՍԷՑ ԵՒ Պ. ՍԱՄԱՌԻ

Նախկին դերասան Քօմէդի Ֆրանսէզի

ԴԱՇՆԱԿ ԲԼԵՑԷԼ

* * *

Ազգ. Հիւանդանոցի նուագահանդէսին կարգադիր մասնախումբը պատիւ ունի ծանուցանել թէ մէկ ռոմսակով մէկ անձ միայն մուտքի իրաւունք ունի, ինչպէս կ'ըլլայ արդէն նմանօրինակ ուրիշ հանդէսներու առթիւ։ Ի հարկին բացառութիւն պիտի ըլլայ միայն այն անձերուն որոնց կ'ընկերանան տիկին մը կամ օրիորդ մը։ Իւնիօն Միրանէզի սրահին անձկութիւնը միայն պարտաւորած է կարգադիր մասնախումբը՝ այս տեսակ տնօրինութիւն մը ընելու, տնօրինութիւն մը՝ որ ամէն բանէ առաջ նոյն ինքն հանդիսականներուն հանդստութեան կը ձգտի։

ՄԱՍԻՍ

ՇԱԲԱԹԹԵՐԹ

ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթթերթի Բ. տարեշրջանի 10րդ Թիւը հրապարակ ելաւ այս առտու հետեւեալ շահեկան բովանդակութեամբ.

Նկատելի կետեր. Գրական խնդիրը. Ռ. Յ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ։— Հարցում (Բանաստեղծութիւն) Գ. ՉՕՀՐԱՊ։ — Օրուան կեանքեն (Առաջին վճարումը — Մատուռի չինութիւն — Պատրիարքարանի դիւանները — Ոտանաւոր մը Եղիա Տէմիրճիպաշեանէ) Տ. Ա.։— Հիւանդանոցի Տեղեկագիրը. ՏՈՌԹ. ՅՈՎՍ. Տ. ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ։ — Դեղնած նամակը (Նորավէպ) ԴԻՄԻՄԷՆ։

ՄԱՍԻՍի տարեկան բաժանորդագինը ինչուցուած է, այս նոր շրջանէն սկսեալ, կ. Պոլսոյ համար ՔԱՌՍՈՒՆ զրչ.ի եւ գաւառներուն համար ԵՒՍՈՒՆ զրչ.ի։ Արտասահման 12 ֆրանք կամ 5 ռուպլի։ Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, թիւ 13։

ԼՈՅՍ շաբաթթերթի Զ. տարեշրջանի 36երորդ Թիւը հրատարակուեցաւ այսօր հետաքրքրաշարժ ճոխ պարունակութեամբ.—Տարեկան 50, վեցամս. 25 և հատը 1 ղրուշ։

Դիմել առ Մարտիրոս Տէօքմէճեան, տնօրէն Լոյսի Նորատունկեան խան, Ղալաթիա։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԳ.—Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանը մտնել փափաքողներուն թէ՝ այդ հաստատութեան վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ 4/17 ապրիլ 1901, չորեքշաբթի օրը։ Առանց կրօնի և ազգի խտրութեան ամէն ոք կրնայ ընդունուիլ, հետեւեալ պայմաններով.— Ընտրելիները պարտին առնուազն 18 տարեկան ըլլալ։ Այդ տարիքէն վար եղողները չեն կրնար ընդունուիլ։ Ընտրելիները հետեւեալ խնդիրներուն մասին մուտքի քննութեան պիտի ենթարկուին.— Ա. Թուաբանութիւն և Բ. Երկրին մէջ խօսուած լեզուներէն մին գրել կարդալ։ Քննութիւնները թուրքերէն լեզուով պիտի կատարուին։ Հաստատութիւնը ընդունուելիք աշակերտներուն թիւը 30ի որոշուած ըլլալով, ատոնք պիտի ընդունուին ընտրելիներուն մուտքի քննութեանց պահուն շահած թիւերուն առաջնութեան կարգով։ Հետեւաբար ընտրելիները պէտք է որոշուած թուականէն առաջ իրենց խնդրագիրները ներկայացընեն Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին Տնօրէնին, և բացման օրը ներկայանան անձամբ, իրենց հետ ունենալով ծննդեան և բարի վարքի վկայագիրները։ Երկրորդ տարուան աշակերտներն ա պարտին ներկայ գտնուիլ վարժարանին բացումին, 1901 ապրիլ 4/27ին։

7/20 մարտ 1901 2—12

* * *

ԱԶԳ. — Բուսելիի երկաթուղիներու պարտաթուղթերու 187րդ. վիճակահանութիւնը 1901 մարտ 15/28ին հրապարակաւ պիտի կատարուի, Հանրային Պարտքի Վարչութեան կեդրոնատեղիին մէջ, մասնակցութեամբ Օսմ. կայս. Պանքային։

Կ. Պոլիս, 6/19 մարտ 1901 3—8

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՍԱՄԱԲՈՅԹ

396, Մեծ փողոց Բերա, 396

Տեսնել 4ռդ եբեսը

Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս տը Թոնսբանգիոնբլը)

ԱՒՍՏՐԻԱ

ՎԻԵՆՆԱ. 22 մարտ.— Նոյէ Վիներ Թագեպլաթ կ'իմանայ թէ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ բանակին մէջ նոր թնդանօթներ պիտի մտցուին։ Այդ նպատակով 140 միլիոն ֆիորինի գումար մը պիտի յատկացուի։ Մինչեւ առջի բաժինը 35 միլիոն ֆիորին՝ պատուիրակութեանց կողմէ պիտի պահանջուի ներկայ տարուան համար։ Այդ մասին, սակայն, տակաւին ստոյգ լուր մը չկայ։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.— Լորտ Ռիչնէրի և Պոթա զօրավարին մէջեւ հաշտութեան համար կատարուած բանակցութեանց վերաբերեալ պաշտօնագիրները ներկայացուցեան Խորհրդարանին։ Ատոնք կը պարունակեն Պ. Չէմպրլէնի և Սըր Ալֆրէտ Միլնէրի միջեւ փոխանակուած հեռագիրները. նաեւ ընդհանուր կերպով կը հաստատեն այդ մասին արդէն հաղորդուած լուրերը։

ՖՐԱՆՍԱ

ԲՈՒՐԻԶ.— Երեսփ. Ժողովը վիճաբանեցաւ հարցապնդման մը վրայ՝ շաքարներու համագրաւումին դէմ։ Ժողովը ընդունեց օրակարգ մը որ կը տարամերժէ դատաստանի ենթարկել խարդախական մեքենայութիւններու և համագրաւումի ձեռնարկողները։ Ժողովը յառաջիկայ նիստին յետաձգեց՝ պայմանաժամով վաճառումներու մասին եղած առաջարկութեան վիճաբանութիւնը։

ՄԱՐՍԻԼԻԱ.—Թրամուէի պաշտօնեաները աշխատութենէ դադրեցան։ Կռիւներ տեղի ունեցան։ Ոստիկան – զինուորները միջամտեցին։

ՎԻԼՀԷԼՄ Բ.

ՊԷՐԼԻՆ.—Վիլհէլմ կայսրը այսօր կառքով պտոյտ մը կատարեց։

(Աժանս Նասիոնալ)

ՖՐԱՆՍԱ

ԲՈՒՐԻԶ, 22 մարտ.—Երեսփ. Ժողովը այսօր վիճաբանեցաւ շաքարի խնդրին համար եղած հարցապնդումի մը վրայ։ Բուռն վիճաբանութենէ մը ետքը, ժողովը ընդունեց օրակարգ մը թէ կառավարութեան հաստատամտութիւնը կը վստահի՝ խարդախական մեքենայութիւններու և համագրաւումներու ձեռնարկողները դատաստանի ենթարկելու համար։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՊԷՐԼԻՆ.— Գերմանիոյ Խորհրդարանը աւարտեց ելմտացոյցին քուէարկութիւնը առանց միջադէպի։ Նիստերը յետաձգուեցան մինչեւ ապրիլ 16։

ԻՏԱԼԻԱ

ՆԱԲՈԼԻ.— Նաւահանգիստի գործաւորները այս առտուընէ ի վեր դադրեցուցին աշխատութիւնները։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ.—Այս առտու Կայսրոյ Տետրակ մը հրատարակուեցաւ, ուրիկ կը հաստատի որ Անգլիացիները հաշտութիւն առաջարկեր են Պոէրներուն, բայց չէ ընդունուեր, վասն զի Անգլիա չէ ուզած ճանչնալ երկու հանրապետութիւններուն անկախութիւնը։

—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ գաղթական նախարար Պ. Չէմպրլէն յայտարարեց թէ Պոթա զօրավարը նամակով ծանուցեր է Լորտ Ռիչնէրի թէ առաջարկուած պայմանները չի կրնար իր կառավարութեան քննութեանը յանձնարարել և թէ իր կառավարութիւնը և սպաները հակամարտիք են իրեն։

ՖՐԷՆՋ ՀՐԱՑԱՆԻ ԲՈՆՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բանի մը լրագիրներ Բէթորայէն առնուած լուր մը կը հրատարակեն թէ Պոէրները հրացանի բռնած ըլլան Ֆրէնչ զօրավարը։ Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը այդ լուրը հաստատող որ և է հեռագիր չստացաւ։

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ԼԻՔԻՏԱՍԻՕՆ

Ս. ՓԱՌԼՄԱՆ ՏԱՆ

Բերա. Մեծ Փողոց. Թիւ 362 - 364

ՍԿՍԵԱԼ ՅԱՌԱՋԻԿՈՑ 5/18 ՄԱՐՏ 1901 ԲԵ. ՕՐԷՆ

ՄԻ ՄԻԱՑՆ ՔՍԱՆԸՄԷԿ ՕՐՈՒԱՆ ՀԱՄԱՐ

ՄԻԱԿ ԵՒ ՅՈՅԺ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԱՌԻԹ

Բերա Ս. Փառլման տան հանդերձեղէնի, ճերմակեղէնի և գլխարկի բնդարձակ մթերանոցները կատարուած միակ այցելութիւն մը պիտի բաւէ համոզուելու թէ խնդիրը ա՛յն տեսակ լիքիտասիոնի մը վրայ է, ուրկէ կ'արժէ օգտուիլ։ Պատուարժան հասարակութիւնը պիտի սքանչանայ հոն ա՛չ թէ միայն գիներու անհաւատալի ժամութենէն, այլ նաեւ ցուցադրուած ապրանքներու գեղեցիկ ու ճաշակաւոր հանգամանքէն։

Հագուստներ կիներու, օրիորդներու և տղոց համար, փալանէներ, գուլպաներ, թաշկինակներ, ասեղնագործութիւններ, փողկապներ, շապիկներ, փիչիւներ, բուրդէ և բիքէէ ծածկոցներ, սեղմիրաներ, հովանոցներ, ձեռնոցներ, մառօքինրներ, ձեռքի սրբիչներ, սեղանի անձեռոցներ, անկողնի ծածկոցներ, մատաբլիաներ, վարագոյրներ, կապերաներ, բուրդէ և մետաքսէ ապրանքներ, և այլն, և այլն, վերջին ծայր ժան գիներով։

Գրեթէ ոչինչ գիներով ծախու հանուած են բուրդէ ասուիներու կտորներ։

ՍՃԱՊԱՐՏԵՑԷ՛Ք, ՕԳՏՈՒԵՑԷ՛Ք

5—12

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐՇՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Թոնսոլիտ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	18 1/2
Ամէնէն բարձր գին	»	25	19
Ամէնէն վար գին	»	25	17 1/2
Բուսելի երկթ. զոց.	Ֆր.	112	87
Ամենէն բարձր գին	»	112	—
Ամէնէն վար գին	»	112	75

ԹԱՅՈՒՄ 10 Մարտ

Օսմ. Թոնսոլիտ Սեռի Դ.	Ռ. Դ.	25	21
Բուսելի երկաթուղի	Ֆր.	112	12
Օսմանկէ		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Բէյտի ծէնէրալ Օ8Ոժ.		1	06
Սօս. Օթ. Նանտ է Վալէօր		0	13
Օսմ. Ազատ. Ընկ.		6	02
Թրամուէյ բաժնեթ.		6	25
» Թուքիսնէս		191	—
« պարտատ.		460	—
Թարաֆ Դ. Գալաթա		450	—
Թրանսվալ		86	—

ՓՈՒԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լանսան 2 մէթր	Զրզ.	109	20
» » » չէր	»	120	15
Բարիզ » »	Ֆր.	93	93
» » » չէր	»	93	86
Գէրլին անտակտ չէր	Մարք	28	50
Վիէննա չէր	Ֆիոր.	91	73

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Զրզ.	97	26
Անգլիական ոսկի	»	110	07
Բօլ ամէրիկ	»	21	—
Գրիմիզ	»	52	08
Մէճիտիէ ասըմ	»	106	05
Մէճիտիէ	»	98	—
Բուլգարական Ռուբլի	Օ. Ո.	8	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐՇ

ՄԱՅՈՒԼ ԼՈՒՅՍ ՍԱՍՈՒՇՈՅԻ ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ

ՊԱՐԳԵՎԱՆՔ ԱՌՈՒՇՏԻ ՀԱՄԱՐ 1843Թ.

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ 1852

Պատվոյ զարմանք ընկալաւ 961 Հնգամեայ Ցանցի 563 Ոսկեայ Medaillen

Լուսանկարահանութիւն մանր ապակիներու վրայ, գունաւոր լուսանկարներ, ցանց նիւթեր, զարուեստական լուսանկարներ, ներկայացումներ, Լոյսերու խաղեր, Կինեմատոգրաֆներ։ Տեղեկութիւն՝ Գ. Ս. Ալեքսանեան։

ՎԵԼՈՏԻՆԵ

Le VELOTINE, Parfumista CHIES FAY, 9, Rue de la Paix, PARIS

Փարֆիւմներ՝ Ֆրանսական ոճով։ Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։ Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։ Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։

ՍԱՐԳԻՍ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆ

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԴԻՏԱՎՈՐՈՒՄ

Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։ Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։ Ամենաբարձր Գերազանցութիւն։

ԳՈՒՆԱՎՈՐՈՒՄ ԵՎ ԴԻՏԱՎՈՐՈՒՄ